

Financieel verslag 2022

Museumvereniging en Stichting Museumkaart
gevestigd te Amsterdam

mei 2023

Inhoudsopgave

Verslag van het bestuur

Enkelvoudige jaarrekening Museumvereniging

Geconsolideerde jaarrekening Museumvereniging en Stichting Museumkaart

Overige gegevens

Bijlagen

Verslag van het bestuur

Verslag van het bestuur

Over de Museumvereniging

Als aanjager van en voor de museumsector werken wij aan een toekomstbestendige branche waarmee iedereen zich verbonden voelt. Want een sterke museumsector verbindt de samenleving.

Bij de Museumvereniging zijn 462 betalende leden aangesloten. Daaronder zijn geregistreerde musea, gelieerde instellingen (organisaties die tentoonstellingen organiseren maar geen collectie(s) beheren en daarom niet aan de voorwaarden van het Museumregister kunnen voldoen, en andere organisaties die naar oordeel van het bestuur een belangrijke rol in de museumsector spelen.

Een belangrijke dienst die de Museumvereniging aan haar leden biedt is de Museumkaart. De exploitatie ervan is ondergebracht in een zelfstandige rechtspersoon, de Stichting Museumkaart. Het bestuur van de vereniging en het bestuur van de stichting vormen een personele unie en de directeur van de vereniging is tevens directeur van de stichting. De stichting heeft een eigen bedrijfsvoering en presenteert een eigen jaarrekening en jaarverslag. De jaarrekening van de Museumvereniging bevat conform wet- en regelgeving ook de geconsolideerde cijfers van beide entiteiten.

Terugblik op 2022

Het afgelopen jaar stond in het teken van transitie. Op 1 januari startte Vera Carasso als nieuwe directeur en medio september trad Marise Voskens aan als voorzitter van het bestuur. Samen met het team van het 'bureau' en het bestuur werd een nieuwe koers uitgezet voor de Museumvereniging. De interne organisatie kreeg een nieuwe structuur; er kwam een managementteam en de teams zelf werden logischer ingericht. De organisatie verhuisde na 20 jaar van de Rapenburgerstraat in Amsterdam naar Pakhuis de Zwijger, een bruisende plek waar culturele activiteiten en maatschappelijke debatten plaatsvinden. Ook is gewerkt aan de positionering van de vereniging met een nieuwe visie, missie en ambitie, evenals een strategische agenda met vijf speerpunten voor de komende jaren, waarover meer in de Vooruitblik van dit document. Een transitie dus op meerdere vlakken, waar alle betrokkenen de schouders onder hebben gezet. We zijn klaar om de rol als aanjager van en voor de sector op ons te nemen, genoemde agenda uit te rollen en onze ambities waar te maken. Samen met de leden.

Resultaten 2022

De Museumvereniging sluit het kalenderjaar 2022 af met een positief resultaat van € 136.496 (2021: € 134.957). Dit resultaat is toegevoegd aan de algemene reserves, die op 31 december 2022 € 716.333 bedraagt.

Het resultaat over 2022 valt hoger uit dan begroot: € 136.496 (begroot € 8.812). De baten komen bijna € 100.000 hoger uit. Dit komt voornamelijk door hogere baten uit ledenactiviteiten, zoals congressen en kennisbijeenkomsten. De lasten komen € 30.590 lager uit dan begroot, voornamelijk veroorzaakt door lagere algemene lasten

Kengetallen

De financiële positie ultimo 2022 van de Museumvereniging kan als volgt worden samengevat:

- Werkkapitaal, het verschil tussen vlottende activa en kortlopende schulden: € 1.034.100. In 2021 was dat € 988.768.
- Solvabiliteit, verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen: 64%. In 2021 was dat 62%.
- Current ratio, verhouding tussen vlottende activa en kortlopende schulden: 258%. In 2021 was dat 258%.

Risicoparaagraaf

Kijkend naar de liquiditeit, de reserves en mogelijke scenario's concludeert de Museumvereniging dat geen sprake is van materiële onzekerheid die gereede twijfel zou kunnen doen ontstaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van de Museumvereniging. Eventuele negatieve resultaten kunnen worden opgevangen met de aanwezige reserves. In 2022 is, net als in 2021, 25% korting op de contributie toegekend om de leden tegemoet te komen in de lastige coronaperiode. In 2023 geldt deze contributiekorting niet meer.

De vereniging is financieel gezond. Juist ook in deze lastige tijden kan de vereniging daardoor continuïteit bieden aan haar leden. Met het verdwijnen van de coronamaatregelen en de volledige openstelling van de musea vanaf eind januari herstelt de sector zich stap voor stap van de zware coronajaren. De uitdagingen blijven echter groot. De bezoekersaantallen zijn nog niet op het niveau van vóór de coronacrisis. Musea worden daarnaast geconfronteerd met hogere lasten door de inflatie, met name op het gebied van energie.

Fiscale positie

De Museumvereniging is gevestigd in Amsterdam en staat ingeschreven in het Handelsregister onder nummer 40410127. De vereniging is aangemerkt als ondernemer in de zin van de Wet op de Omzetbelasting. De Vereniging heeft sinds jaar en dag de status van Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De Geefwet bevat een aantal maatregelen die giften aan een door de Belastingdienst als culturele instelling aangemerkte ANBI extra aantrekkelijk maken. Die status is aan de Museumvereniging toegekend.

Privacy

Privacy heeft voor de Museumvereniging de hoogste prioriteit, daarom behandelt en beveiligt de vereniging persoonlijke gegevens met de grootst mogelijke zorgvuldigheid. De Algemene Verordening Gegevensverwerking wordt toegepast in het informatie- en beveiligingsbeleid. We zijn lid van de DDMA, de brancheorganisatie van direct marketing, en hanteren de daar gebruikelijke standaarden. Sinds 1 mei 2019 is Els Doornhein (De Vos & Partners) de externe Functionaris Gegevensbescherming van de Museumvereniging.

Kostentoerekening en dienstenovereenkomst

De Museumvereniging, meer in het bijzonder haar bureau en directie, draagt zorg voor de activiteiten en operationele uitvoering van de Stichting Museumkaart. In 2018 hebben Museumvereniging en Stichting Museumkaart in een dienstenovereenkomst de in eerdere jaren gehanteerde kostentoerekening geformaliseerd. Vanaf 2019 bestaat de bijdrage van de stichting uit twee delen: een vaste bijdrage voor activiteiten en een bijdrage voor de overhead, die fte-

gerelateerd is. Jaarlijks vindt een definitieve afrekening plaats en kan de bijdrage voor een volgend jaar herzien worden. In 2022 hebben zich hierin geen wijzigingen voorgedaan.

Interne beheersing van processen en kwaliteit

Risicomanagement en compliance maken deel uit van de bedrijfsvoering bij Museumvereniging. Het contributiebeleid en de daarmee samenhangende inkomsten zijn van groot belang voor de Museumvereniging. Deze vormen zo'n 55% van de baten. Jaarlijks bepalen wij de contributie van de leden aan de hand van de inkomsten van het desbetreffende lid in voorafgaande boekjaar. Op basis daarvan wordt gefactureerd. Alle leden voldoen hun contributie binnen het lopende jaar.

Soms zijn er incidentele geldstromen door projectsubsidies voor specifieke projecten met een beperkte looptijd.

Op regelmatige basis wordt de realisatie in beeld gebracht en bespreekt het bestuur de risico's met de directeur. De financiële commissie, bestaande uit twee bestuursleden, het hoofd bedrijfsvoering en de directeur, staat onder voorzitterschap van de penningmeester. De commissie houdt namens het bestuur een vinger aan de pols en brengt adviezen uit aan het bestuur op een breed terrein van financiën, bedrijfsvoering, risicomanagement en compliance.

De voortgang van de implementatie van het jaarplan is in de organisatie onderwerp van gesprek in periodieke, plenaire bijeenkomsten van de directeur met het MT en het hele bureau en van de directeur met het bestuur. Het bestuur wordt onder meer door middel van directieverslagen, die deel uitmaken van de vergaderstukken, en nadere toelichtingen daarop geïnformeerd.

Activiteiten 2022

Het afgelopen jaar was het laatste van het beleidsplan 2020-2022 'Het publieke belang staat voorop bij musea' dat in november 2019 door de ledenvergadering is vastgesteld. Omdat de interne organisatie en externe omgeving in de afgelopen jaren sterk veranderd zijn, was een herziene beleids- en toekomstvisie nodig. De activiteiten hebben in 2022 vooral in het teken gestaan van ontwikkeling van de nieuwe koers.

Een jaar van verschillende acties

Het jaar begon nog in lockdown. Waar de grote winkelketens open waren, bleven musea dicht. Maar zelfs bij ons was de maat vol. We besloten tot een sympathieke protestactie en organiseerden 'De Museum Gym'. Ruim 70 musea door heel Nederland deden mee aan deze ludieke actie, waarmee we als Museumvereniging samen met onze leden veel media-aandacht genereerden, tot in het buitenland aan toe. Voor de vereniging vormde dit het startpunt van - de verkenning van - onze nieuwe koers. Korte tijd daarna werd een volgende actie geïnitieerd - 'Schoonheid tegen de lelijkheid' - waarin musea in Nederland zich op social media verenigden en zich uitspraken tegen het oorlogsgeweld in Oekraïne. Op museum.nl werd publiek gewezen op de mogelijkheid een donatie over te maken naar Giro555. Veel musea ontplooiden nog meer acties om bijvoorbeeld Oekraïense musea te steunen, erfgoed te behouden of Oekraïense vluchtelingen te ontvangen. Die acties zijn allemaal gebundeld op onze website museumvereniging.nl, zodat de musea op de hoogte waren van elkaars initiatieven.

Naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne zijn de energieprijzen flink gestegen. Dat leverde een directe financiële zorg op voor musea in Nederland, die in het niet valt bij het leed van de mensen daar, maar voor de vereniging wel om een lobby-actie bij de overheid vroeg. We zetten een campagne op met een afbeelding van Vermeers 'Meisje met de parel' in een wollen trui en met een wollen muts, onder het mom 'musea kunnen niet zomaar warme(re) kleding aandoen'. Het werd breed opgepakt en kreeg veel aandacht, ook van politici. Tegelijkertijd dragen we ons pleidooi voor verduurzaming uit. Veel musea werken daar al aan, met name als het gaat om huisvesting. De realiteit is echter ook dat veel musea in oudere monumenten zijn gehuisvest, wat beperkingen oplevert voor energiebesparing. We pleiten er hoe dan ook voor flink in te zetten op verduurzaming in brede zin, zoals in de aanpak en thema's van tentoonstellingen. Gaandeweg het jaar ontstond er plots een ander soort actie. Op verschillende plekken ter wereld besloten klimaatactivisten musea als podium te gebruiken voor klimaatbewustwording. Tot ons spijt gebeurde dat door kunstwerken te besmeuren en beschadiging daarvan te riskeren,, een manier waar wij ons niet mee kunnen verenigen, . In de communicatie blijven wij benadrukken dat klimaatactivisten én musea zich inzetten voor het klimaat en dat deze acties te ver gaan en hun doel voorbij schieten.

Vertrouwen en verenigen

Door directiewisselingen in eerdere jaren en de daaropvolgende pandemie, was het verenigingsbureau minder goed bereikbaar voor de leden dan gewenst. Waar we open, transparant en behulpzaam willen zijn, bleek dat niet altijd mogelijk. Het echte contact met onze leden herstellen, had het afgelopen jaar prioriteit. We gingen op verschillende manieren in gesprek met leden en partnerorganisaties, ondersteunden individuele musea in crisissituaties en onderzochten nieuwe initiatieven en samenwerkingen. En zo bouwen we aan vertrouwen en het verenigingsgevoel. Na enkele jaren afwezigheid werd het Museumcongres in ere hersteld. Twee dagen lang kwamen ruim 500 museumprofessionals samen in Rotterdam. In een hoofdprogramma met keynotesprekers, vier rondes met deelsessies, een directeurenontbijt, netwerkplein en avondprogramma stonden inspiratie, dialoog en ontmoeting centraal. Het congres vormde bovendien de kick-off van een reeks goede gesprekken, online en fysiek, over de behoefte van leden aan kennisdeling op basis waarvan het nieuwe Programma Kennisdeling tot stand kwamdat vanaf 2023 gaat lopen.

Governance

Eind 2022 was het bestuur als volgt samengesteld:

- Marise Voskens, voorzitter
- Erik van Ginkel, vicevoorzitter
- Peter Tieleman, penningmeester
- Saskia Bak, bestuurslid
- Marianne Splint, bestuurslid
- Stephan Warnik, bestuurslid

In 2022 was Shula Rijxman korte tijd voorzitter en rondde Lous Kerkhof haar bestuurstermijn vroegtijdig af, beiden in verband met stappen in hun carrière die niet te combineren waren met deze bestuursfuncties. We danken hen voor hun inzet voor de vereniging. Shula Rijxman is per 15 september opgevolgd door ondergetekende. Voor de opvolging van Lous Kerkhof is ook een procedure gestart. We verwachten in 2023 een opvolger bekend te maken.

Grote dank is hier op z'n plaats voor Erik van Ginkel, die na ruim 12 jaar als vicevoorzitter van de Museumvereniging per 1 januari 2023 de aan het Rijksmuseum toegewezen bestuurszetel overdroeg aan Hendrikje Crebolder, directeur Media en Development bij het Rijksmuseum. Erik was als bestuurslid een sterke en drijvende kracht voor de sector. Altijd beschikbaar, strategisch, goed geïnformeerd en sensitief voor de politieke en organisatorische realiteit. Met vasthoudendheid en flair heeft hij de vereniging bijgestaan in de fusie, de politieke crisis met Halbe Zijlstra en tot slot de coronacrisis. Wij zijn hem zeer erkentelijk.

Het bestuur van de Museumvereniging volgt de *Governance Code Cultuur*. Voorzitter en penningmeester ontvangen een vacatievergoeding, de overige bestuurders (vertegenwoordigers van de musea) ontvangen een onkostenvergoeding. Benoemingstermijnen en (neven)functies van de bestuursleden zijn opgenomen in bijlage 1.

Profiel

Bestuursleden worden benoemd voor een periode van vier jaar met de mogelijkheid tot verlenging met nog eens vier jaar. De besturen van Museumvereniging en Stichting Museumkaart en vormen een personele unie.

Het bestuur bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste zeven personen en heeft het volgende profiel:

- Twee van deze vijf zetels zijn voor directeuren van rijksmusea, waarvan één voor de directie van het Rijksmuseum in Amsterdam.
- Eén van de museumdirecteuren wordt benoemd tot vicevoorzitter.
- Voorzitter en penningmeester zijn niet werkzaam bij een museum en maken geen deel uit van een bestuur of een raad van toezicht van een museum.
- De voorzitter heeft een netwerk in het openbaar bestuur, heeft affiniteit met kunst, cultuur en erfgoed en ervaring met belangenbehartiging.
- De penningmeester heeft financiële kennis en ervaring in bankwezen, bedrijfsleven of accountancy en affiniteit met kunst, cultuur en erfgoed.
- De overige leden zijn directeuren van musea.
- Bij de samenstelling wordt gestreefd naar diversiteit in sekse, leeftijd en culturele achtergrond.
- De samenstelling weerspiegelt de veelzijdigheid van musea binnen de Museumvereniging.

Werkgeverschap

Sinds 1 januari 2022 is Vera Carasso in dienst als directeur. Zij stuurt de organisatie aan.

Organisatie

De exploitatie van de Museumkaart is ondergebracht in de Stichting Museumkaart. De medewerkers van de Museumvereniging voeren de werkzaamheden uit. De Museumvereniging brengt hiervoor, op grond van een dienstenovereenkomst, kosten in rekening aan de stichting.

Bij de Museumvereniging is een gekozen personeelsvertegenwoordiging, bestaande uit drie personen, die waar nodig overlegt met de directeur en desgewenst een beroep kan doen op de HR-

adviseur. De Museumvereniging, is voorzitter van de cao-delegatie van de museumsector en volgt zelf ook de museum cao.

Gedurende 2022 was er 18 fte in dienst (2021: 16,2). De medewerkers hebben ieder specifieke kennis en vaardigheden. Om de beleidsvoornemens te realiseren, huurt de vereniging waar nodig op projectbasis aanvullende deskundigheid of extra capaciteit in.

Het afgelopen jaar heeft de interne organisatie veel aandacht gehad. Er is een nieuwe organisatiestructuur geïmplementeerd van waaruit iedereen haar/zijn werk logischer en effectiever kan uitvoeren. Waar voorheen de directeur de gehele organisatie aanstuurde, is nu een managementteam ingesteld en werken de medewerkers in drie teams: Bedrijfsvoering, Marketing & Communicatie en Strategie & Beleid. Nieuw is ook dat een adjunct-directeur indien nodig taken over kan nemen van de directeur of haar kan vervangen. Er is meer samenwerking in en tussen de teams dan voorheen. De nieuwe huisvesting, waarbij iedereen op één verdieping in een open omgeving werkt, draagt daar ook aan bij en is bovendien veel representatiever dan voorheen. De HR-ondersteuning is ook onder de loep genomen. We hebben een externe adviesbureau geselecteerd dat goed bij de organisatie past. Processen zijn verbeterd of opgestart. Het HR beleid is vernieuwd en er is een medewerkersbelevingonderzoek uitgevoerd. De HR-adviseur begeleidt ons in een kernwaardengesprek met de hele organisatie. Tot slot is extra aandacht geweest voor teambuilding, met gezamenlijke uitjes en inhoudelijke sessies. Namens het bestuur heeft Marianne Splint ten minste jaarlijks een gesprek met de personeelsvertegenwoordiging.

Externe accountant

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (PwC) heeft als externe accountant de controle van de jaarrekening 2022 gedaan. Het bestuur heeft besloten met ingang van 2023 een nieuwe accountant te contracteren en heeft daartoe een selectietraject geïnitieerd. In de eerste ledenvergadering van 2023 zal een nieuwe accountant worden voorgesteld voor benoeming door de leden.

Vooruitblik: van transitie naar ambitie

2022 stond in het teken van transitie. 2023 wordt het jaar van ambitie.

De vijf speerpunten voor de sector zijn:

Gezond.

Musea worden op veel manieren ondersteund. Het rijk, provincies en gemeenten als het publiek en private financiers leveren onmisbare bijdragen. Toch hebben veel musea structureel moeite om het hoofd boven water te houden. Een tekort aan middelen of een te grote afhankelijkheid van één inkomstenstroom maken hen kwetsbaar. Bovendien stellen financiers steeds meer eisen, die de professionaliteit ten goede kunnen komen maar ten koste kunnen gaan van het onderscheidend vermogen van musea. Een gezonde financiële balans en maatwerk in regelgeving zijn cruciaal om musea in staat te stellen te investeren in hun toekomst en een duurzame relatie aan te gaan met hun omgeving.

Inclusief.

In het museum moet iedereen gelijkwaardig zijn, ongeacht situatie, achtergrond of overtuiging. Door alle groepen een plek te geven en onze verschillen zichtbaar te maken, kan de museumsector een

actieve rol spelen bij het realiseren van verbinding binnen de samenleving. Wanneer iedereen - die wil - het museum weet te vinden, mee kan doen, zich er veilig en thuis voelt en eigenaarschap ervaart, ontstaat een sector die werkelijk inclusief is.

Divers.

De zorg voor en toepassing van kunst, cultuur en erfgoed is het fundament van een diverse museumsector. In de omgang met collecties maken musea ons heden, verleden en toekomst zichtbaar, vertellen ze verhalen en tonen ze de grote verscheidenheid aan overtuigingen en achtergronden binnen onze maatschappij. Door actief te investeren in behoud, onderzoek, digitalisering en nieuwe manieren van presenteren van collecties, kan de museumsector ons erfgoed blijven delen en verrijken, om ook op de lange termijn te fungeren als een spiegel van de gehele samenleving.

Aantrekkelijk.

Musea zijn een unieke en inspirerende werkplek. Tegelijkertijd heeft ook de museumsector te maken met krapte op de arbeidsmarkt. Dat maakt dat ook musea goed moeten kijken naar hun rol als werkgever. Naast een gezonde werkbalans, oog voor individuele behoeften en ruimte voor ontwikkeling, moet de sector een veilige en inspirerende werkplek bieden voor nieuw talent, ervaren professionals en de vele onmisbare vrijwilligers.

Duurzaam.

Musea dragen zorg voor ons verleden en heden, maar over de toekomst maken we ons zorgen. Daarom dragen we actief bij aan een duurzame en rechtvaardige wereld. Dit vraagt om creatieve oplossingen, lef en betrokkenheid van de gehele museumsector. De sector zal leiderschap moeten tonen door niet te wachten tot het moet maar nu al te doen wat mogelijk is. Van het verduurzamen van de bedrijfsvoering en de digitalisering van processen, tot het creëren van bewustwording bij het publiek.

Als aanjager van en voor de museumsector gaan De Museumvereniging en Stichting Museumkaart verder met het realiseren van een toekomstbestendige sector, die gezond, divers, aantrekkelijk, duurzaam en inclusief is. Waar iedereen zich bij betrokken voelt. Want een sterke museumsector verbindt de samenleving.

Namens het bestuur,

Marise Voskens,

Voorzitter Museumvereniging

Enkelvoudige jaarrekening Museumvereniging

Enkelvoudige balans per 31 december 2022 Museumvereniging

(na resultaatbestemming)

Activa		Ref.	31-dec-22		31-dec-21	
			€	€	€	€
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	1		10.997		14.608	
Materiële vaste activa	2		<u>114.826</u>		<u>28.864</u>	
				125.823		43.472
Vlottende activa						
Vorderingen	3		559.469		336.098	
Liquide middelen	4		<u>1.129.679</u>		<u>1.280.369</u>	
				<u>1.689.148</u>		<u>1.616.467</u>
TOTAAL Activa				<u>1.814.971</u>		<u>1.659.939</u>
Passiva						
Eigen vermogen						
Algemene reserve	5		716.333		579.837	
Bestemmingsreserves	6		<u>443.590</u>		<u>443.590</u>	
				1.159.923		1.023.427
Voorzieningen	7			0		8.813
Kortlopende schulden	8			655.048		627.699
TOTAAL Passiva				<u>1.814.971</u>		<u>1.659.939</u>

Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022 Museumvereniging

Ref.	2022		Begroting 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Contributies	9	812.244	845.000		844.672	
Leden activiteiten	10	154.952	40.000		46.426	
Collectieve promotie	11	350.000	350.000		350.000	
Subsidies	12	0	0		9.853	
Bijdragen derden	13	157.500	140.000		0	
		<u>1.474.696</u>	<u>1.375.000</u>		<u>1.250.951</u>	
TOTAAL Baten						
		<u>1.474.696</u>	<u>1.375.000</u>		<u>1.250.951</u>	
Algemene Lasten						
Personeelsbeloningen	14	648.053	802.188		658.667	
Bureaulasten	14	125.414	incl.		167.892	
Afschrijvingen	15	<u>22.229</u>	<u>13.000</u>		<u>13.421</u>	
		795.696	815.188		839.980	
Lasten activiteiten						
Werkgeverszaken	16	78.762	89.000		58.140	
Platform	17	244.301	150.500		134.634	
Kwaliteit	18	127.440	178.000		20.657	
Public Affairs	19	24.201	60.000		19.011	
Communicatie	20	<u>65.198</u>	<u>73.500</u>		<u>40.094</u>	
		<u>539.902</u>	<u>551.000</u>		<u>272.536</u>	
TOTAAL Lasten						
		<u>1.335.598</u>	<u>1.366.188</u>		<u>1.112.516</u>	
Exploitatieresultaat						
		139.098	8.812		138.435	
Financiële baten en lasten	21	<u>-2.602</u>	<u>0</u>		<u>-3.478</u>	
Saldo van baten en lasten						
		<u>136.496</u>	<u>8.812</u>		<u>134.957</u>	
Resultaatbestemming						
Toevoeging algemene reserve		<u>136.496</u>	<u>8.812</u>		<u>134.957</u>	
		<u>136.496</u>	<u>8.812</u>		<u>134.957</u>	

Vooruitlopend op de vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening is het saldo van baten en lasten conform bovenstaand verwerkt.

Kasstroomoverzicht over 2022 Museumvereniging

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Exploitatieresultaat		139.098		138.435
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen en overige waardeverminderingen	22.230		13.420	
Mutaties voorzieningen	-8.813		-1.548	
		<u>13.417</u>		<u>11.872</u>
		152.515		150.307
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>				
Voorraden	0		0	
Vorderingen	-223.371		49.450	
Kortlopende schulden	27.349		453.180	
		<u>-196.022</u>		<u>502.630</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-43.507		652.937
Ontvangen interest	0		0	
Betaalde interest	-2.602		-3.478	
		<u>-2.602</u>		<u>-3.478</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		<u>-46.109</u>		<u>649.459</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings immateriële vaste activa	0		0	
Investerings materiële vaste activa	-104.581		-12.865	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-104.581</u>		<u>-12.865</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
		<u>0</u>		<u>0</u>
Netto kasstroom		-150.690		636.594
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen		<u>0</u>		<u>0</u>
Toename/afname geldmiddelen		<u>-150.690</u>		<u>636.594</u>
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
Stand per 1 januari		1.280.369		643.775
Mutatie boekjaar		-150.690		636.594
Stand per 31 december		<u>1.129.679</u>		<u>1.280.369</u>

Toelichting op de enkelvoudige balans en staat van baten en lasten

Algemene toelichting

Wij helpen musea een blijvende binding mogelijk te maken van alle inwoners van ons land met museale collecties. Dit doen we door draagvlak te creëren bij publiek en politiek en door de kwaliteit van de sector als geheel te verhogen. Daarbij stellen we – als brancheorganisatie van ruim 450 musea in Nederland - altijd het publieke belang van musea voorop. Want alleen samen vertellen musea het hele, actuele verhaal van onze steeds veranderende samenleving.

Continuïteit

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijffnummer handelsregister

De Museumvereniging is feitelijk gevestigd op op Piet Heinkade 181F, 1019 HC te Amsterdam en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 40410127.

Verbonden partijen

De Stichting Museumkaart is verbonden met de Museumvereniging. Het bestuur van de stichting is dezelfde als die van de vereniging. Hoewel de exploitatie van de Museumkaart is ondergebracht in de Stichting Museumkaart, voeren medewerkers van de Museumvereniging de werkzaamheden uit. De Museumvereniging brengt hiervoor kosten in rekening aan de stichting. De jaarrekening van de Stichting Museumkaart is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Museumvereniging te Amsterdam.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van de Stichting Museumkaart zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van de Museumvereniging/Stichting Museumkaart.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in dat overzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening als 'Gebeurtenissen na balansdatum'.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels, waaronder de in de "Richtlijnen voor de jaarverslaggeving" opgenomen richtlijn 640.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Het gehanteerde afschrijvingspercentage bedraagt 10%. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan. Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschafprijs onder aftrek van afschrijvingen. De jaarlijkse vaste afschrijvingspercentages kunnen als volgt worden samengevat:

- Verbouwingen: 10%.
- Inventaris: 10%-20%.
- Hardware: 20%-33%.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte levensduur. Activering vindt plaats wanneer de aanschafwaarde € 1.000 of hoger bedraagt. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen van de vereniging bestaat uit reserves. Het bestuur van de Museumvereniging heeft een deel van de reserves afgezonderd in bestemmingsreserves voor een bepaald doel.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Operationele leasing

Bij de vereniging kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vereniging ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord onder de niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels, waaronder de in de "Richtlijnen voor de jaarverslaggeving" opgenomen richtlijn 640.

De resultaten worden verantwoord op het moment van levering van prestaties. De baten en lasten worden, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen, toegerekend aan de perioden waarop ze betrekking hebben.

Baten

De baten zijn gewaardeerd tegen reële waarde en zijn tegen de reële waarde verwerkt in de staat van baten en lasten.

Baten omvat de opbrengsten uit levering van goederen en diensten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen. Opbrengsten uit de verkoop van goederen en het verlenen van diensten worden per prestatieverplichting verwerkt als het bedrag of resultaat betrouwbaar kan worden geschat. De opbrengsten worden verwerkt voor het bedrag waarop de rechtspersoon verwacht recht te hebben in ruil voor het overdragen van toegezegde goederen of diensten, dit is de transactieprijs. Dit bedrag is exclusief de bedragen die namens derden worden geïnd (waaronder over de omzet geheven belastingen). De transactieprijs bestaat uit een vaste vergoeding en variabele vergoedingen in de vorm van kortingen. Bij het vaststellen van de transactieprijs wordt geen rekening gehouden met het kredietrisico. Voor het bepalen van de transactieprijs is het uitgangspunt dat de goederen of diensten in overeenstemming met de desbetreffende overeenkomst zullen worden geleverd en dat deze overeenkomst niet zal worden geannuleerd, verlengd of anderszins zal worden gewijzigd.

Er is geen sprake van belangrijke financieringscomponenten omdat de betaling van de transactieprijs bij levering plaatsvindt. Eveneens is geen sprake van vergoedingen aan afnemers van goederen.

De baten van de te onderscheiden opbrengstcategorieën wordt als volgt in het boekjaar verantwoord:

Contributies

De contributie van leden, gelieerde instellingen en belangstellenden wordt bepaald op basis van een contributiestelsel, bestaand uit tien categorieën. Bij het indelen wordt gekeken naar de totale baten die ten goede komen aan de instelling, inclusief de door derden gedragen kosten. Het gaat om de totale baten over het kalenderjaar twee jaar voor het lopende kalenderjaar.

Daarnaast zijn de leden van de kring Rijksmusea en de kring Werkgeverschap een additionele contributie verschuldigd. Deze is gebaseerd op een vaste voet en een bijdrage per fte, met een minimum drempel van 50 fte. Musea die lid zijn van beide kringen betalen de vaste voet slechts eenmaal.

Verkopen Museumkaart

Het opgenomen bedrag is berekend op basis van de activatiedatum van de in omloop zijnde Museumkaarten.

Een tijdsevenredig deel van de opbrengst is als bate meegenomen.

Baten overige activiteiten

De baten inzake de activiteiten worden verantwoord in het jaar waarin de verkoop heeft plaatsgevonden.

Subsidies

De Museumvereniging ontvangt incidentele projectsubsidies van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Deze subsidies worden als bate verantwoord in de exploitatierekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd. Ontvangen subsidies, welke nog niet zijn besteed, staan op balans verantwoord onder vooruit ontvangen gelden.

Bijdragen derden

Baten derden worden doorgaans als baten verantwoord in het jaar waarin deze worden ontvangen. Indien de baten worden toegerekend aan activiteiten die zich over meer jaren uitstrekken, worden ze overeenkomstig over die jaren verantwoord.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de jaarrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De over het verslagjaar verschuldigde pensioenpremie wordt als last verantwoord. Naast de premiebetalingen bestaan er geen andere verplichtingen.

Pensioenen

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

1. Immateriële vaste activa

	Totaal €
Stand per 1 januari 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	36.104
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	<u>-21.496</u>
Boekwaarde	<u>14.608</u>
Mutaties	
Investeringen	0
Afschrijvingen	<u>-3.611</u>
Saldo	<u>-3.611</u>
Stand per 31 december 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	36.104
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	<u>-25.107</u>
Boekwaarde	<u>10.997</u>
Afschrijvingspercentage	10%

Dit betreft het meerjarig depot van beeld- en woordmerken.

2. Materiële vaste activa

	Verbouwing €	Hardware €	Inventaris €	Totaal €
Stand per 1 januari 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	19.956	44.046	32.806	96.808
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	<u>-12.972</u>	<u>-27.753</u>	<u>-27.219</u>	<u>-67.944</u>
Boekwaarde	<u>6.984</u>	<u>16.293</u>	<u>5.587</u>	<u>28.864</u>
Mutaties				
Investeringen	15.391	1.346	87.844	104.581
Versnelde afschrijving oude kantoor (Rapenburgerstraat)	-19.956	-29.975	-31.537	-81.468
Afschrijvingen	-1.958	-5.898	-1.884	-9.740
Afschrijvingen versnelde afschrijving oude kantoor (Rapenburgerstr)	<u>14.802</u>	<u>29.975</u>	<u>27.812</u>	<u>72.589</u>
Saldo	<u>8.279</u>	<u>-4.552</u>	<u>82.235</u>	<u>85.962</u>
Stand per 31 december 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	15.391	15.417	89.113	119.921
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	<u>-128</u>	<u>-3.676</u>	<u>-1.291</u>	<u>-5.095</u>
Boekwaarde	<u>15.263</u>	<u>11.741</u>	<u>87.822</u>	<u>114.826</u>
Afschrijvingspercentages	10%	20-33%	10-20%	

Onder versnelde afschrijvingen is € 8.879 (Investeringen -81.468 | afschrijvingen +72.589) opgenomen voor het versneld afschrijven van de inventaris en verbouwing van de oude kantoorruimte aan de Rapenburgerstraat.

3. Vorderingen

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Debiteuren		17.825		620
Belastingen en premies sociale verzekeringen		11.426		19.182
Overige vorderingen en overlopende activa		55.218		61.516
Vordering op Stichting Museumkaart		475.000		254.780
		<u>559.469</u>		<u>336.098</u>

Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

3.1 Debiteuren

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Debiteuren		20.686		3.481
Voorziening dubieuze debiteuren		-2.861		-2.861
		<u>17.825</u>		<u>620</u>

Het debiteurensaldo betreft uitsluitend vorderingen met een resterende looptijd korter dan een jaar. De voorziening is voor de oudere posten.

3.2 Belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenpremies

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Pensioenpremies		0		793
Omzetbelasting		11.426		18.389
		<u>11.426</u>		<u>19.182</u>

3.3 Overige vorderingen en overlopende activa

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Borgsommen		27.230		5.730
Nog te ontvangen bedragen		16.976		13.896
Vooruitbetaalde bedragen		11.012		41.890
		<u>55.218</u>		<u>61.516</u>

4. Liquide middelen

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Liquide middelen		<u>1.129.679</u>		<u>1.280.369</u>

De liquide middelen staan de organisatie ter vrije beschikking afgezien van € 21.500 i.v.m. een afgegeven bankgarantie inzake de huur.

5. Algemene reserve

	2022		2021	
	€	€	€	€
Stand per 1 januari		579.837		444.880
Toevoeging		136.496		134.957
Stand per 31 december		<u>716.333</u>		<u>579.837</u>

6. Bestemmingsreserves

	2022	2021
	€	€
<i>Continuïteitsreserve</i>		
Stand per 1 januari	400.000	400.000
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	400.000	400.000

De continuïteitsreserve is een bestemmingsreserve welke tot doel heeft om de vaste kosten van de organisatie een halfjaar te kunnen financieren.

Bestemmingsreserve MuseumNetwerk

Stand per 1 januari	43.590	43.590
Toevoeging	0	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	43.590	43.590

Passend binnen het beleidsplan van de Museumvereniging, is t.b.v. de communicatie met de leden en het delen van kennis in 2020 gestart met het MuseumNetwerk. In 2023 zal dit verder worden opgepakt.

Totaal bestemmingsreserves	443.590	443.590
----------------------------	---------	---------

7. Voorzieningen

	2022	2021
	€	€
<i>Jubiläum</i>		
Stand per 1 januari	8.813	10.361
Mutaties	-8.813	-1.548
Stand per 31 december	0	8.813

Betreft de voorziening jubilea, deze werd opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Gezien de geringe omvang van deze voorziening is besloten deze voorziening te laten vervallen en de kosten vanaf 2022 rechtstreeks ten lasten van het resultaat te brengen.

8. Kortlopende schulden

	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
Schulden aan leveranciers	110.456	33.763
Belastingen, sociale premies en pensioenen	51.048	0
Overige schulden en overlopende passiva	493.544	593.936
	655.048	627.699

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

8.1 Belastingen, sociale premies en pensioenen

	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
Loonheffingen, pensioenpremie en sociale regeling	51.048	0
	51.048	0

8.2 Overige schulden en overlopende passiva

	31 december 2022	31 december 2021
	€	€
Rekening courant Museumkaart	0	301
Nog te betalen bedragen	84.989	51.814
Vooruitontvangen subsidies	0	0
Vooruit ontvangen bedragen visitaties	325.000	482.500
Uit te betalen vakantiegeld, vakantiedagen en netto loon	83.555	59.321
	493.544	593.936

De vooruit ontvangen bedragen visitaties betreffen de door de 28 in de periode 2023-2024 te visiteren Rijksmusea vooruitbetaalde eigen bijdragen (27x 17.500 + 1x 10.000), welke gedurende 2023-2024 zullen vrijvallen in lijn met de realisatie van de visitaties. Museumvereniging en Stichting Museumkaart, Amsterdam

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Op 1 november 2022 is een **huurovereenkomst** voor het kantoor in Pakhuis de Zwijger aan de Piet Heinkade 181F te Amsterdam aangegaan voor vijf jaar eindigend op 31 oktober 2027. Het kantooroppervlak meet 301 m2.

De huurprijs bedraagt per 1 november 2022 € 55.685 exclusief BTW per jaar. In verband met de huurovereenkomst is een bankgarantie (huurgarantie) afgegeven ter grootte van € 21.500.

Er is geen sprake van een verplichting tot herstel na afloop van het huurcontract.

Te betalen:	€
Binnen één jaar	55.685
Tussen één en vijf jaar	213459
Meer dan vijf jaar	0
Totaal	<u>269.144</u>

In november 2022 is de huurovereenkomst inzake een tweetal Canon copiers omgezet naar een huurovereenkomst voor **één Canon copier**. Het huurbedrag bedraagt € 350 exclusief BTW per maand met een looptijd van 60 maanden.

Te betalen:	€
Binnen één jaar	4.200
Tussen één en vijf jaar	16.100
Meer dan vijf jaar	0
Totaal	<u>20.300</u>

9. Contributies

	<u>aantal</u>	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>aantal</u>	<u>2021</u>
		€	€		€
Contributie kringen (inclusief vaste voet)		287.041			282.892
10: baten hoger dan 12,8 miljoen	18	101.925		22	124.575
9: baten van 6,4 tot 12,8 miljoen	22	90.255		22	88.204
8: baten van 3,2 tot 6,4 miljoen	26	74.685		32	91.920
7: baten van 1,6 tot 3,2 miljoen	38	72.844		38	73.815
6: baten van 0,8 tot 1,6 miljoen	44	55.770		39	49.432
5: baten van 0,4 tot 0,8 miljoen	60	48.150		64	50.557
4: baten van 0,2 tot 0,4 miljoen	64	32.160		77	38.190
3: baten van 0,1 tot 0,2 miljoen	65	21.938		59	19.744
2: baten van 50.000 tot 100.000	58	14.070		60	14.824
1: baten minder dan 50.000	67	13.406		51	10.519
	<u>462</u>	<u>812.244</u>	<u>845.000</u>	<u>464</u>	<u>844.672</u>

Het bestuur heeft besloten tot een tegemoetkoming van de leden tijdens de corona pandemie waarbij de continuïteit van de brancheorganisatie overeind blijft. Aan de leden is een korting gegeven van 25% op de contributie van 2021 en 2022. Voor 2023 zal deze korting niet worden gecontinueerd.

10. Opbrengsten Ledenactiviteiten

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Ledencommunicatie en evenementen	154.952	40.000	46.426
	<u>154.952</u>	<u>40.000</u>	<u>46.426</u>

In 2022 overtreffen de opbrengsten de begroting. Dit wordt veroorzaakt doordat het Museumcongres (€ 114.000) toch kon plaatsvinden terwijl dit niet begroot was.

11. Opbrengsten Collectieve promotie

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Bijdrage SMK	350.000	350.000	350.000
	<u>350.000</u>	<u>350.000</u>	<u>350.000</u>

Betreft de bijdrage vanuit de stichting Museumkaart aan de Museumvereniging, zoals deze is opgenomen in de dienstenovereenkomst.

12. Subsidies

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
OCW Museumeducatieprijs	0	0	9.853
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>9.853</u>

13. Bijdragen derden

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Rijksmusea visitaties	157.500	140.000	0
	<u>157.500</u>	<u>140.000</u>	<u>0</u>

14. Bureaulasten

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
<i>Personeelsbeloningen</i>			
Lonen en salarissen	984.514	1.392.703	966.060
Sociale lasten	148.284	incl.	148.188
Pensioenlasten	113.502	incl.	105.984
Overige personeelskosten (incl. inhuur)	259.339	159.380	420.248
Af Doorbelast aan SMK personeel	-857.586	incl.	-981.813
	<u>648.053</u>		<u>658.667</u>
Bureaulasten (niet - personeel)	445.363	391.500	378.757
Ledenvergaderingen en bestuur	23.712	30.000	36.707
Nieuwjaarreceptie	48.753	40.000	25.395
AF Doorbelast aan SMK bureaulasten	-392.414	-1.211.395	-272.967
	<u>125.414</u>		<u>167.892</u>
	<u>773.467</u>	<u>802.188</u>	<u>826.559</u>

Gedurende het jaar 2022 waren 18,0 werknemers in dienst (allen in Nederland) op basis van een volledige dienstverband (2021: 16,2). Medewerkers van de Museumvereniging voeren ook werkzaamheden uit voor de Stichting, die aan haar in rekening wordt gebracht. De Stichting Museumkaart heeft geen medewerkers in dienst.

De directie (1 fte) van de Museumvereniging, ontving in 2022 een bezoldiging van € 133.261. Dit betreft salaris, sociale lasten, pensioenlasten en onkostenvergoedingen. Bestuurders ontvangen ten hoogste een onkostenvergoeding. Bij de Museumvereniging is de Museum cao van kracht en de pensioenregeling is daar ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg & Welzijn. Bij het PFZW geldt de middelloonregeling.

Onder de bureaulasten (niet - personeel) is verantwoord het honorarium ad € 67.500, van de onafhankelijke accountant (PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.). Het betreft het honorarium inzake de controle van de jaarrekening van zowel MV als SMK.

15. Afschrijvingen

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Afschrijvingen immateriële vaste activa	3.610		3.610
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>18.619</u>		<u>9.811</u>
	<u>22.229</u>	<u>13.000</u>	<u>13.421</u>

Onder afschrijvingen is € 8.879 opgenomen voor het versneld afschrijven van de verbouwing en inventaris van de oude kantoorruimte aan de Rapenburgerstraat.

16. Werkgeverszaken

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Strategische HR agenda en uitvoering	<u>78.762</u>	<u>89.000</u>	<u>58.140</u>
	<u>78.762</u>	<u>89.000</u>	<u>58.140</u>

De kosten gemaakt in 2022 betreffen de contributie AAVN, de contributie Mores en de herziening van het functiehandboek.

17. Platform

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Ledencommunicatie en evenementen	<u>244.301</u>	<u>150.500</u>	<u>134.634</u>
	<u>244.301</u>	<u>150.500</u>	<u>134.634</u>

In de begroting 2022 is ervan uitgegaan dat Museumcongres i.v.m. de dan nog onzekere situatie omtrent corona online zou plaatsvinden. Door het opheffen van de corona maatregelen bleek het uiteindelijk toch mogelijk een fysiek Museumcongres te organiseren. Hierdoor komt de realisatie hoger uit dan begroot.

18. Kwaliteit

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Ethische code	11.331	24.000	16.130
Doorontwikkeling LAMO	26.832	5.000	787
Evaluatie Museumnorm	0	5.000	0
Museumregistraties	0	0	0
Visitaties	89.277	140.000	1.877
Museale Verwervingen	0	4.000	1.863
	<u>127.440</u>	<u>178.000</u>	<u>20.657</u>

In 2022 heeft een nieuwe Visitatieronde plaatsgevonden.

De kosten voor doorontwikkeling LAMO zijn fors hoger dan begroot. Dit komt doordat een groot deel van de werkzaamheden die oorspronkelijk in 2021 zouden worden uitgevoerd in 2022 zijn uitgevoerd, waardoor deze lasten op de exploitatie van 2022 drukken.

19. Public Affairs

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Belangenbehartiging	24.201	60.000	19.011
	<u>24.201</u>	<u>60.000</u>	<u>19.011</u>

De kosten belangenbehartiging betreft externe lidmaatschappen zoals de contributie Federatie Cultuur en Kunsten '92.

20. Communicatie

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Corporate communicatie	59.408	67.000	6.279
Museumvereniging.nl	incl.	0	31.515
Jaarverslag	5.790	6.500	2.300
	<u>65.198</u>	<u>73.500</u>	<u>40.094</u>

21. Financiële baten en lasten

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Rentelasten en soortgelijke kosten	-2.602	0	-3.478
	<u>-2.602</u>	<u>0</u>	<u>-3.478</u>

De rentelasten betreffen de betaalde rente over de banktegoeden, wegens negatieve rente bij de banken in 2022.

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

Activa		31 december 2022		31 december 2021	
		€	€	€	€
	Ref.				
Vaste activa					
Immateriële vaste activa	22	10.997		14.608	
Materiële vaste activa	23	<u>114.826</u>		<u>28.864</u>	
			125.823		43.472
Vlottende activa					
Vorderingen	24	2.182.780		5.798.287	
Liquide middelen	25	<u>70.264.294</u>		<u>58.725.501</u>	
			72.447.074		64.523.788
TOTAAL Activa			<u>72.572.897</u>		<u>64.567.260</u>
Passiva		31 december 2022		31 december 2021	
		€	€	€	€
	Ref.				
Eigen vermogen					
Algemene reserve	26	1.029.558		579.837	
Bestemmingsreserves	27	<u>12.082.662</u>		<u>11.603.672</u>	
			13.112.220		12.183.509
Voorzieningen	28		0		8.813
Kortlopende schulden	29		<u>59.460.677</u>		<u>52.374.938</u>
TOTAAL Passiva			<u>72.572.897</u>		<u>64.567.260</u>

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022

Ref.	2022		Begroting 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Contributies	30	812.244	845.000	844.672		
Verkopen Museumkaart	31	62.693.159	60.641.000	36.907.396		
Overige activiteiten	32	166.202	40.000	138.735		
Subsidies en bijdragen	33	402.787	70.000	270.835		
Bijdragen in de kosten door derde	34	221.970	140.000	0		
TOTAAL Baten		64.296.362	61.736.000	38.161.638		
Lasten						
Directe kosten Museumkaart	35	4.760.408	4.530.000	3.076.396		
Bezoekvergoedingen	36	53.896.760	51.133.000	26.974.068		
Bureaulasten	37	2.011.432	2.163.188	1.650.648		
Afschrijvingen	38	22.229	13.000	13.421		
Vergoedingen Museumspel	39	50.000	10.000	32.348		
Activiteiten SMK	40	1.876.676	2.900.000	1.782.184		
Activiteiten MV	41	539.902	551.000	272.536		
TOTAAL Lasten		63.157.407	61.300.188	33.801.601		
Exploitatieresultaat		1.138.955	435.812	4.360.037		
Financiële baten en lasten	42	-210.244	-250.000	-270.859		
Saldo van baten en lasten		928.711	185.812	4.089.178		
Resultaatbestemming						
Dotatie continuïteitsreserve		100.000	0	0		
Dotatie bestemmingsreserve bezoekvergoedingen		978.990	0	3.354.221		
Onttrekking best.reserve doorontwikkeling MK		-1.100.000	0	0		
Dotatie best.reserve doorontwikkeling MK		500.000	0	600.000		
Toevoeging algemene reserve		449.721	185.812	134.957		
		928.711	185.812	4.089.178		

Vooruitlopend op de vaststelling en goedkeuring van de jaarrekening is het saldo van baten en lasten conform bovenstaand verwerkt.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2022

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Netto-omzetresultaat		1.138.955		4.360.037
<i>Aanpassingen voor:</i>				
Afschrijvingen en overige waardeverminderingen	22.230		13.421	
Mutaties voorzieningen	-8.813		-1.548	
		13.417		11.873
		1.152.372		4.371.910
<i>Verandering in werkkapitaal:</i>				
Voorraden	0		0	
Vorderingen	3.615.507		1.530.138	
Kortlopende schulden	7.085.739		3.604.301	
		10.701.246		5.134.439
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		11.853.618		9.506.349
Ontvangen interest	2.466		25	
Betaalde interest	-212.710		-270.884	
		-210.244		-270.859
Kasstroom uit operationele activiteiten		11.643.374		9.235.490
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings immateriële VA	0		0	
Investerings materiële VA	-104.581		-12.865	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-104.581		-12.865
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		0		0
Netto kasstroom		11.538.793		9.222.625
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen		0		0
Toenemen/afname geldmiddelen		11.538.793		9.222.625
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
Stand per 1 januari		58.725.501		49.502.877
Mutatie boekjaar		11.538.793		9.222.624
Stand per 31 december		70.264.294		58.725.501

Overzicht van het totaal resultaat van de Groep

	<u>2022</u>		<u>2021</u>	
	€	€	€	€
Geconsolideerd netto resultaat voor bestemming		928.711		4.089.178
Totaal van de rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen		<u>0</u>		<u>0</u>
Totaal resultaat van de Groep		<u>928.711</u>		<u>4.089.178</u>

Toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten

Algemene toelichting

De **Museumvereniging** helpt musea een blijvende binding mogelijk te maken van alle inwoners van ons land met museale collecties. Dit doen we door draagvlak te creëren bij publiek en politiek en door de kwaliteit van de sector als geheel te verhogen. Daarbij stellen we – als brancheorganisatie van ruim 400 musea in Nederland - altijd het publieke belang van musea voorop. Want alleen samen vertellen musea het hele, actuele verhaal van onze steeds veranderende samenleving

De Museumkaart wordt uitgegeven door de Museumvereniging die de exploitatie van de kaart heeft ondergebracht in de **Stichting Museumkaart**. De stichting heeft volgens haar statuten ten doel zorg te dragen voor een gezonde uitbating van de Museumkaart waarbij de stichting zo veel mogelijk rekening houdt met de belangen van de aangesloten musea en de (potentiële) Museumkaarthouders.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

De Museumvereniging (KvK nummer: 40410127) en de Stichting Museumkaart (KvK nummer: 41234676) zijn feitelijk gevestigd op op Piet Heinkade 181F, 1019 HC te Amsterdam.

Verbonden partijen

De Stichting Museumkaart is verbonden met de Museumvereniging. Het bestuur van de stichting is dezelfde als die van de vereniging. Hoewel de exploitatie van de Museumkaart is ondergebracht in de Stichting Museumkaart, voeren medewerkers van de Museumvereniging de werkzaamheden uit. De Museumvereniging brengt hiervoor kosten in rekening aan de stichting. De jaarrekening van de Stichting Museumkaart is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van de Museumvereniging te Amsterdam.

Consolidatie

Op basis van RJ 640.501 dient het hoofd van de consolidatiekring (= de groep), in dit geval de Museumvereniging, een geconsolideerde jaarrekening op te stellen. Besloten is, t.b.v. de leesbaarheid voor de leden, de geconsolideerde cijfers op te nemen na de enkelvoudige jaarrekening van de Museumvereniging. Intercompany-transacties, intercompany-winsten en onderlinge vorderingen en schulden tussen Museumvereniging en Stichting Museumkaart worden geëlimineerd, voor zover de resultaten niet door transacties met derden zijn gerealiseerd.

Vreemde valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's; dit is zowel de functionele als de presentatievaluta van de Museumvereniging/Stichting Museumkaart.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in dat overzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde verslaggevingsregels, waaronder de in de "Richtlijnen voor de jaarverslaggeving" opgenomen richtlijn 640.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

De grondslagen bij consolidatie wijken niet af van de gehanteerde grondslagen bij de enkelvoudige jaarrekening. Voor de grondslagen zie punt 1 onder de enkelvoudige jaarrekening.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

De grondslagen bij consolidatie wijken niet af van de gehanteerde grondslagen bij de enkelvoudige jaarrekening. Voor de grondslagen zie punt 1 onder de enkelvoudige jaarrekening.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

De vereniging/stichting maakt geen gebruik van beleggingen, valutatermijncontracten en/of valutaopties en handelt niet in deze financiële derivaten. De vereniging/stichting beperkt zich tot het spreiden van de gelden over diverse banken. Het bureau ziet erop toe dat voor de vereniging/stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen. De liquiditeitspositie blijft naar onze verwachting goed. Kijkend naar de vereniging/stichting wordt het kredietrisico als beperkt ervaren en dat geldt eveneens voor de risico's t.a.v. de kasstromen.

Risicomanagement en compliance maken als vanzelfsprekend deel uit van de bedrijfsvoering bij Museumvereniging en Stichting Museumkaart. Maar de kritische processen en beheersmaatregelen verschillen naar aard en omvang bij beide entiteiten.

22. Immateriële vaste activa

	Totaal
	€
Stand per 1 januari 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	36.104
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	<u>-21.496</u>
Boekwaarde	<u>14.608</u>
Mutaties	
Investeringen	0
Afschrijvingen	<u>-3.611</u>
Saldo	<u>-3.611</u>
Stand per 31 december 2022	
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	36.104
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	<u>-25.107</u>
Boekwaarde	<u>10.997</u>
Afschrijvingspercentage	10%

23. Materiële vaste activa

	Verbouwing	Hardware	Inventaris	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	19.956	44.046	32.806	96.808
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	<u>-12.972</u>	<u>-27.753</u>	<u>-27.219</u>	<u>-67.944</u>
Boekwaarde	<u>6.984</u>	<u>16.293</u>	<u>5.587</u>	<u>28.864</u>
Mutaties				
Investeringen	15.391	1.346	87.844	104.581
Desinvesteringen	-19.956	-29.975	-31.537	-81.468
Afschrijvingen	-1.958	-5.898	-1.884	-9.740
Afschrijvingen desinvesteringen	<u>14.802</u>	<u>29.975</u>	<u>27.812</u>	<u>72.589</u>
Saldo	<u>8.279</u>	<u>-4.552</u>	<u>82.235</u>	<u>85.962</u>
Stand per 31 december 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijzen	15.391	15.417	89.113	119.921
Cumulatieve waardeverminderingen en afschrijvingen	<u>-128</u>	<u>-3.676</u>	<u>-1.291</u>	<u>-5.095</u>
Boekwaarde	<u>15.263</u>	<u>11.741</u>	<u>87.822</u>	<u>114.826</u>
Afschrijvingspercentages	10%	20-33%	10-20%	

De vaste activa zijn toegenomen, dit betreft voornamelijk investeringen in verbouwing van het nieuwe kantoor op de Piet Heinkade en de aanschaf van nieuwe inventaris daarvoor.

24. Vorderingen

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Debiteuren		265.606		673.609
Belastingen en premies sociale verzekeringen		11.426		19.182
Nog te ontvangen inzake verkoop Museumkaarten		1.206.640		446.468
Overige vorderingen en overlopende activa		530.908		487.854
Nog te verrekenen voorschotten COVID19		168.200		4.171.174
		<u>2.182.780</u>		<u>5.798.287</u>

Nog te ontvangen inzake verkoop Museumkaart betreft verkoop december 2022 door musea. In vergelijking met 2021 is deze vordering hoger doordat de musea in december 2022 open waren in tegenstelling tot 2021 (corona sluiting). Ook bestelden musea in december meer kaarten, omdat, door technische problemen bij de overgang naar Salesforce, meer mensen een kaart aanschafden bij de musea zelf. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar. De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

24.1 Debiteuren

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Debiteuren		268.467		676.470
Debiteuren COVID19 voorschotten				0
Voorziening dubieuze debiteuren		-2.861		-2.861
		<u>265.606</u>		<u>673.609</u>

Onder de debiteuren zijn geen vorderingen opgenomen met een resterende looptijd langer dan een jaar. Het betreft vooral aankoop van museumkaarten door Musea en de afwikkeling van het COVID19 voorschot, welke worden verrekend/betaald in 2023 en waar een voorziening voor mogelijke oninbaarheid is opgenomen van € 139.000.

24.2 Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Pensioenpremies		0		793
Omzetbelasting		11.426		18.389
		<u>11.426</u>		<u>19.182</u>

24.3 Overige vorderingen en overlopende activa

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Borgsommen		95.815		74.315
Nog te ontvangen bedragen		167.394		83.926
Vooruitbetaalde bedragen		267.699		329.613
		<u>530.908</u>		<u>487.854</u>

In de nog te ontvangen bedragen zit een bedrag van € 60.000 van de Vriendenloterij en een bedrag van € 70.000 betreffende een nog te verrekenen creditfactuur van Salesforce

In de vooruitbetaalde bedragen zit een bedrag van € 140.000 aan vooruitbetaalde kosten aan Findoc voor de komende twee jaar voor verwerking van de kaartbetalingen binnen het nieuwe Salesforce platform. En € 80.000 aan vooruitbetaalde kosten voor het gebruik van Salesforce.

24.4 Nog te verrekenen voorschotten COVID19

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Debiteuren Nog te verrekenen voorschotten COVID19		307.200		4.449.174
Voorziening oninbaarheid COVID19		-139.000		-278.000
		<u>168.200</u>		<u>4.171.174</u>

Alle voorschotten COVID 19 zijn in 2022 gefactureerd.

25. Liquide middelen

	31 december 2022		31 december 2021	
	€	€	€	€
Liquide middelen		70.264.294		58.725.501

De liquide middelen staan de organisaties ter vrije beschikking afgezien van € 21.500 i.v.m. een afgegeven bankgarantie inzake de huur.

26. Algemene reserve

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Stand per 1 januari	579.837	444.880
Toevoeging	449.721	134.957
Stand per 31 december	<u>1.029.558</u>	<u>579.837</u>

27. Bestemmingsreserves

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
<i>Continuïteitsreserve</i>		
Stand per 1 januari	1.800.000	1.800.000
Dotatie	100.000	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	<u>1.900.000</u>	<u>1.800.000</u>

De continuïteitsreserve is een bestemmingsreserve, welke tot doel heeft om de vaste kosten van de Museumvereniging /de Stichting Museumkaart een halfjaar te kunnen financieren. Deze is op basis van de begroting 2023 aangepast.

<i>Bestemmingsreserve bezoeker vergoedingen</i>		
Stand per 1 januari	8.660.082	5.305.861
Dotatie	978.990	3.354.221
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	<u>9.639.072</u>	<u>8.660.082</u>

De bestemmingsreserve bezoeker vergoeding is nodig om een onverwachte stijging van de bezoekfrequentie of de betaalde gemiddelde toegangsprijs op te kunnen opvangen. De rekenregel is dat de stichting virtueel één extra museumbezoek van alle kaarthouders kan vergoeden tegen 60% van de gemiddelde prijs van één vol betalend bezoek. Voor de continuïteit van de museumkaart en de uitkering aan musea in deze blijvend onzekere tijd, is het in stand houden van deze reserve een prioriteit.

<i>Bestemmingsreserve doorontwikkeling Museumkaart</i>		
Stand per 1 januari	1.100.000	500.000
Onttrekking	-1.100.000	0
Dotatie	500.000	600.000
Stand per 31 december	<u>500.000</u>	<u>1.100.000</u>

Het implementeren van de Salesforce applicatie in de back office Museumkaart is grotendeels afgerond, in 2023 zal er een digitale Museumkaart worden ontwikkeld en de mogelijkheid voor kaarthouders om automatisch hun Museumkaart te verlengen. De bestemmingsreserve uit 2021 is in 2022 uitgegeven aan de implementatie van Salesforce. De inschatting is dat er nog een bedrag van € 500.000 nodig is voor de ontwikkeling van een digitale Museumkaart en automatische verlenging.

<i>Bestemmingsreserve MuseumNetwerk</i>		
Stand per 1 januari	43.590	43.590
Dotatie	0	0
Onttrekking	0	0
Stand per 31 december	<u>43.590</u>	<u>43.590</u>

Passend binnen het beleidsplan van de Museumvereniging, is t.b.v. de communicatie met de leden en het delen van kennis in 2020 gestart met het MuseumNetwerk. In 2023 zal dit verder worden opgepakt.

Totaal bestemmingsreserves	<u>12.082.662</u>	<u>11.603.672</u>
----------------------------	-------------------	-------------------

28. Voorzieningen

Stand per 1 januari	8.813	10.361
Mutatie	-8.813	-1.548
Stand per 31 december	<u>0</u>	<u>8.813</u>

Betreft de voorziening jubilea, deze werd opgenomen tegen de nominale waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Gezien de geringe omvang van deze voorziening is besloten deze voorziening te laten vervallen en de kosten vanaf 2022 rechtstreeks ten lasten van het resultaat te brengen.

29. Kortlopende schulden

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
	€	€
Schulden aan Musea en crediteuren	13.852.402	5.404.861
Belastingen, sociale premies en pensioenen	389.144	103.971
Overige schulden en overlopende passiva	<u>45.219.131</u>	<u>46.866.106</u>
	<u>59.460.677</u>	<u>52.374.938</u>

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan.

29.1 Schulden aan Musea en crediteuren

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
	€	€
Uit te keren aan Musea	13.074.411	5.113.529
Crediteuren	<u>777.991</u>	<u>291.332</u>
	<u>13.852.402</u>	<u>5.404.861</u>

Het bedrag uit te keren aan Musea bestaat uit: € 4,7 mio bezoeksvergoeding december en aanvullende betalingen over 2022, € 8,2 mio afrekening bezoeksvergoeding 2022 op basis van 65% van gemiddelde toegangsprijs, het restant betreft overige betalingen aan musea.

29.2 Belastingen, sociale premies en pensioenen

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
	€	€
Omzetbelasting	338.096	103.971
Loonheffingen	<u>51.048</u>	<u>0</u>
	<u>389.144</u>	<u>103.971</u>

29.3 Overige schulden en overlopende passiva

	<u>31 december 2022</u>	<u>31 december 2021</u>
	€	€
Vooruit ontvangen subsidies	0	0
Vooruit ontvangen verkopen Museumkaarten	44.343.309	45.890.285
Vooruit ontvangen bijdragen visitaties	325.000	482.500
Uit te betalen vakantiegeld en vakantiedagen	83.555	59.321
Overige schulden	<u>467.267</u>	<u>434.000</u>
	<u>45.219.131</u>	<u>46.866.106</u>

Vooruit ontvangen verkopen Museumkaart: het opgenomen bedrag is berekend op basis van de activatiedatum van de in omloop zijnde Museumkaarten. In 2021 is de geldigheid van kaarten met een aantal maanden verlengd door de Corona-sluitingen. Daardoor is deze post eenmalig flink verhoogd, wat nog uitwerkte in de stand per eind december 2021.

In de periode 2021-2023 vindt er een (kwaliteitsborgende) visitatie plaats van 28 Rijksmusea, waarvoor de musea zelf vooraf een bijdrage betalen.

Overige schulden: ultimo 2022 net als in 2021 slechts reguliere posten.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De **Museumvereniging**: zie punt 11.

De **Stichting Museumkaart**:

Er zijn afspraken gemaakt voor de ontwikkeling van een digitale Museumkaart en automatische verlening van de Museumkaart waarvoor een bestemmingsreserve is opgenomen en de te verwachte kosten € 500.000 bedragen.

Te betalen:	€
Binnen één jaar	500.000
Tussen één en vijf jaar	0
Meer dan vijf jaar	0
Totaal	<u>500.000</u>

Met de bij de operatie van de Museumkaart verbonden IT-leveranciers zijn verschillende meerjarige overeenkomsten afgesloten.

Te betalen:	€
Binnen één jaar	283.945
Tussen één en vijf jaar	356.085
Meer dan vijf jaar	0
Totaal	<u>640.030</u>

Op 1 augustus 2022 is een overeenkomst met **DBF** voor databasebeheer, fulfilment, klantcontactcentrum voor de Museumkaart aangegaan voor 17 maanden, eindigend op 1 januari 2024. Hierbij wordt op basis van gemaakte uren en verzonden brieven, mail en museumkaarten afgerekend.

30. Contributies

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Contributie kringen (inclusief vaste voet)	287.041		282.892
10: groter dan 12,8 miljoen	101.925		124.575
9: van 6,4 tot 12,8 miljoen	90.255		88.204
8: van 3,2 tot 6,4 miljoen	74.685		91.920
7: van 1,6 tot 3,2 miljoen	72.844		73.815
6: van 0,8 tot 1,6 miljoen	55.770		49.432
5: van 0,4 tot 0,8 miljoen	48.150		50.557
4: van 0,2 tot 0,4 miljoen	32.160		38.190
3: van 0,1 tot 0,2 miljoen	21.938		19.744
2: van 50.000 tot 100.000	14.070		14.824
1: minder dan 50.000	13.406		10.519
	<u>812.244</u>	<u>845.000</u>	<u>844.672</u>

31. Verkopen Museumkaart

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Verkopen Museumkaart	<u>62.693.159</u>	<u>60.641.000</u>	<u>36.907.396</u>

Het aantal verkochte kMuseumkaarten is in 2022 weer bijna op het niveau van voor corona (2018: € 67 mio en 2019: € 71 mio). De musea zijn in 2022 door corona aan het begin van het jaar nog gesloten geweest.

32. Overige activiteiten

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
<i>Activiteiten SMK</i>			
Advertenties MK magazine	11.000	0	4.000
Verkoop publicaties	<u>250</u>	<u>0</u>	<u>88.309</u>
	11.250	0	92.309
<i>Activiteiten Leden</i>			
Ledencommunicatie en evenementen	<u>154.952</u>	<u>40.000</u>	<u>46.426</u>
	154.952	40.000	46.426
	<u>166.202</u>	<u>40.000</u>	<u>138.735</u>

De **Museumvereniging**: zie punt 10.

De Stichting Museumkaart:

Het aantal verkochte advertenties in 2022 inzake de digitale Museumtips is verdubbeld ten opzichte van 2021. De verkoop publicaties in 2021 hadden een eenmalig karakter.

33. Subsidies en bijdragen

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
OCW projectsubsidie	150.000	70.000	9.853
Vriendenloterij Geoomerkt Werven	252.787	0	260.982
	<u>402.787</u>	<u>70.000</u>	<u>270.835</u>

Bij begroting was de insteek dat de jaarlijkse bijdrage van de BankGiroLoterij en in het verlengde daarvan de bijdrage Geoomerkt Werven zou aflopen. De jaarlijkse bijdrage stopte in 2018, maar het geoomerkt werven loopt pas in de komende jaren af. Een deel van de bijdrage geoomerkt werven is bestemd voor deelnemende musea en is verantwoord onder punt 39 vergoeding Museumspel.

34. Bijdragen in de kosten door derden

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Bijdragen in de kosten door derden	<u>221.970</u>	<u>140.000</u>	<u>0</u>

35. Directe kosten Museumkaart

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Directe kosten Museumkaart	<u>4.760.408</u>	<u>4.530.000</u>	<u>3.076.396</u>

De totale directe kosten Museumkaart zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door hogere kosten inzake doorontwikkeling kaart (nieuwe backoffice Museumkaart, Salesforce). Voor dit bedrag was een bestemmingsreserve opgenomen van € 1,1 mio. Na livegang van Salesforce zal fase 2 van de doorontwikkeling (incl. museum.nl) worden uitgevoerd.

36. Bezoekvergoedingen

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Bezoekvergoedingen	<u>53.896.760</u>	<u>51.133.000</u>	<u>26.974.068</u>

Door corona zijn in januari 2022 musea gesloten geweest. In de loop van 2022 zijn de corona beperkende maatregelen afgebouwd. Dit heeft geresulteerd in 82% hoger bezoek in 2022 (7.1 miljoen bezoeken) dan in 2021 (3.9 miljoen bezoeken). In 2022 bedraagt het afrekenpercentage 65%, bij de begroting is rekening gehouden met 60% (het beleidsstreven). In 2021 bedroeg het afrekenpercentage 62%. Prijsstijgingen bij musea gedurende het jaar worden (behoudens als gevolg, van grote verbouwingen of fusies) pas meegenomen in de grondslag voor de bezoekvergoeding van het volgende jaar.

37. Bureaulasten

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
<i>Personele lasten:</i>			
Lonen en salarissen	984.514	1.392.308	966.060
Sociale lasten	148.284	incl.	148.188
Pensioenlasten	113.502	incl.	105.984
Overige personeelskosten (incl. inhuur)	<u>252.079</u>	<u>159.380</u>	<u>417.301</u>
	1.498.379	1.551.688	1.637.533
Bureaulasten (niet-personeel)	579.588	541.500	483.013
Oninbaarheid voorschotten COVID19	-139.000	0	-532.000
Ledenvergaderingen en bestuur	23.712	30.000	36.707
Nieuwjaarreceptie	<u>48.753</u>	<u>40.000</u>	<u>25.395</u>
	<u>2.011.432</u>	<u>2.163.188</u>	<u>1.650.648</u>

Gedurende het jaar 2022 waren 18,0 werknemers in dienst op basis van een volledige dienstverband (2021: 16,2). Alle werknemers zijn werkzaam in Nederland. De exploitatie van de Museumkaart is ondergebracht in de Stichting Museumkaart. De Stichting heeft geen medewerkers in dienst. Medewerkers van de Museumvereniging voeren de werkzaamheden uit voor de stichting. De Museumvereniging brengt hiervoor kosten in rekening aan de stichting.

38. Afschrijvingen

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Afschrijvingen immateriële vaste activa	3.610		3.610
Afschrijvingen materiële vaste activa	<u>18.619</u>		<u>9.811</u>
	<u>22.229</u>	<u>13.000</u>	<u>13.421</u>

39. Vergoedingen Museumspel

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Vergoedingen Museumspel	<u>50.000</u>	<u>10.000</u>	<u>32.348</u>

In het verlengde van het gestelde onder punt 33, is hier verantwoord de vergoeding Museumspel voor de deelnemende musea.

40. Activiteiten SMK

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Promotie activiteiten	540.342	1.200.000	470.784
Marketing activiteiten	<u>1.336.334</u>	<u>1.700.000</u>	<u>1.311.400</u>
	<u>1.876.676</u>	<u>2.900.000</u>	<u>1.782.184</u>

Voor de evenementen NMW (Nationale Museumweek, MKW Museumkidsweek) en Museumkids Awards zijn fors lagere lasten dan begroot. Dit komt doordat er bij NMW na vaststellen van de begroting, waarin uit was gegaan van het organiseren van relatief dure fysieke activiteiten, er voor is gekozen in te zetten op goedkopere online activiteiten ter ondersteuning van deze week.

41. Activiteiten MV

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Werkgeverszaken	78.762	89.000	58.140
Platform	244.301	150.500	134.634
Kwaliteit	127.440	178.000	20.657
Public Affairs	24.201	60.000	19.011
Communicatie	65.198	73.500	40.094
	<u>539.902</u>	<u>551.000</u>	<u>272.536</u>

Voor toelichting op de cijfers wordt verwezen naar de punten 16 tot met 20 van de enkelvoudige jaarrekening.

42. Financiële baten en lasten

	<u>2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	2.466	0	25
Rentelasten en soortgelijke kosten	-212.710	-250.000	-270.884
	<u>-210.244</u>	<u>-250.000</u>	<u>-270.859</u>

De rentelasten betreffen de betaalde rente over de banktegoeden, wegens negatieve rente bij de banken in 2022.

43. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die effect hebben op de toestand per balansdatum en die toelichting behoeven.

Overige gegevens

Winstbestemming: In de statuten van de Museumvereniging/Stichting Museumkaart is geen beleid inzake de winstbestemming vastgelegd. De Museumvereniging en de Stichting Museumkaart hebben geen winstoogmerk. Voor de resultaatbestemming wordt verwezen naar de bestemming saldo van baten en lasten onder hoofdstuk geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022.

Bijlage 1

Overzicht nevenfuncties bestuur en directie Museumvereniging in 2022

Marise Voskens, voorzitter bestuur Museumvereniging

(1^e termijn, 15 september 2022, tot september 2026)

- Voorzitter Bestuur Stichting Museumkaart;
- Voorzitter Raad van Toezicht Universiteit van Amsterdam;
- Voorzitter Raad van Toezicht VPRO;
- Voorzitter Raad van Toezicht stichting Fondation Constant;
- Voorzitter Raad van Toezicht stichting Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg;
- Voorzitter Raad van Toezicht VPRO-HUMAN;
- Voorzitter Raad van Toezicht stichting Gelijkspel;
- Voorzitter Raad van Toezicht stichting Flamenco Biënnale;
- Voorzitter Raad van Toezicht stichting ID-tonen;
- Voorzitter Raad van Toezicht stichting Vocaal Talent Nederland/Nationale Jeugdkoren;
- Voorzitter bestuur stichting Podium van het Taboe;
- Voorzitter Raad van Advies stichting Het Sikkelfonds

Shula Rijxman, voorzitter bestuur Museumvereniging

(1e termijn, 1 januari 2022, uitgetreden 1 juni 2022)

- Voorzitter bestuur Stichting Museumkaart;
- Lid Raad van Toezicht Nationale Opera & Ballet;
- Lid Raad van Ambassadeurs Nationaal Holocaust Museum;
- Ambassadeur Méér Muziek in de Klas

Erik van Ginkel, vicevoorzitter bestuur Museumvereniging

(3e termijn, uitgetreden 1 januari 2023)

- Vicevoorzitter bestuur Stichting Museumkaart;
- Vicevoorzitter Fundacion Han Nefkens, Barcelona;
- Secretaris/penningmeester Stichting Codart, Den Haag
- Lid bestuur Stichting Nieuw Rosa Spier Huis, Laren
- Lid bestuur Stichting Nederlandse Dansdagen, Maastricht;
- Lid adviesraad Allard Pierson, Amsterdam;
- Lid adviesraad Jacqueline van Tongerenstipendium, Rijksacademie voor Beeldende Kunst, Amsterdam

Peter Tieleman, penningmeester bestuur Museumvereniging

(1^e termijn, tot november 2024)

- Penningmeester Stichting Museumkaart;
- Voorzitter van het Bestuur Landgoed Anderstein NV;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Aalberts Beheer BV;
- Lid van de Raad van Commissarissen, voorzitter Audit Committee Centraal Boekhuis BV;
- Voorzitter Raad van Advies Van Bentum Transport;
- Lid Raad van Advies Bochane Groep

Saskia Bak, bestuurslid Museumvereniging

(2^e termijn, tot november 2025)

- Bestuurslid Stichting Museumkaart;
- Voorzitter Stichting Fashion Design Festival Arnhem;
- Bestuurslid stichting Cultuur Netwerk Arnhem;
- Bestuurslid STAK, Stichting Administratiekantoor voor het beheer en behoud van de kunstcollectie van BPD;
- Lid Raad van Advies CASA te Arnhem;
- Redacteur Stichting Ons Erfdeel;
- Jurylid architectenselectie Catharijneconvent;
- Jurylid Prodesseprijs voor Arnhemse Geschiedenis

Marianne Splint, bestuurslid Museumvereniging

(2^e termijn, tot november 2026)

- Bestuurslid Stichting Museumkaart;
- Stichting Vrienden Stichting Jan van Brabant, Bestuur – secretaris;
- Jurylid Museum Talentprijs, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Stephan Warnik, bestuurslid Museumvereniging

(1^e termijn, tot maart 2025)

- Bestuurslid Stichting Museumkaart

Lous Kerkhof, bestuurslid Museumvereniging

(1^e termijn, uitgetreden 1 november 2023)

- Bestuurslid Stichting Museumkaart;
- Bestuurslid VSC;
- Lid adviescommissie Hengelo Promotie

Vera Carasso, directeur Museumvereniging & Stichting Museumkaart

(1 januari 2022 – heden)

- Lid Hoofdbestuur MKB Nederland;
- Voorzitter Federatie Cultuur;
- Lid Raad van Advies Koninklijk Oudheidkundig Genootschap;
- Voorzitter Stichting Nynke's Pleats;
- Secretaris Stichting Federico Antonio Carasso (t/m april 2022)

Bijlage 2

Begroting 2023 geconsolideerd (Museumvereniging - Stichting Museumkaart)

Dit is een optelling van de door het Bestuur vastgestelde begrotingen van de Museumvereniging en Stichting Museumkaart

EXPLOITATIE	2023 begroting MV	2023 begroting SMK	Eliminaties	2023 begroting Geconsolideerd
Contributies (leden, gelieerde instellingen)	1.126.667			1.126.667
Opbrengsten Ledenactiviteiten en Evenementen	40.000			40.000
Netto-omzet Museumkaart		70.000.000		70.000.000
Opbrengst overige activiteiten				-
Opbrengsten Collectieve Promotie	350.000		-350.000	-
Rijksmuseum; visitaties	185.000			185.000
Bijdragen derden: BGL (geoormerkt werven)	-	75.000		75.000
Totale omzet	1.701.667	70.075.000	-350.000	71.426.667
Bureaunkosten	864.425	1.717.000	-350.000	2.231.425
Werkgeverszaken	192.000			192.000
Platform (ledencommunicatie en evenementen)	210.000			210.000
Kwaliteit	235.000			235.000
Public Affairs	60.000			60.000
Communicatie	61.500			61.500
Directe kosten Museumkaart		4.672.000		4.672.000
Bezoekvergoedingen Museumkaart		61.686.000		61.686.000
Vergoeding Museumspel		-		-
Promotie activiteiten Museumkaart		600.000		600.000
Marketing activiteiten Museumkaart		1.400.000		1.400.000
Totale lasten	1.622.925	70.075.000	-350.000	71.347.925
Exploitatieresultaat	78.742	-	-	78.742
Afschrijvingen	46.223			46.223
Financiële resultaten (baten)	-			-
Resultaat voor bestemming	32.519	-	-	32.519

Begroting 2023 Museumvereniging

Door Bestuur vastgesteld op 27 oktober 2022

Museumvereniging	2019	2020	2021	2022	2022	2023
EXPLOITATIE - BATEN	DEF	DEF	DEF	Begroting	Forecast	Begroting
Contributies (leden, gelieerde instellingen)	1.029.646	813.302	844.672	845.000	820.385	1.126.667
Opbrengsten Ledenactiviteiten	159.880	40.440	46.426	40.000	40.000	40.000
Opbrengsten Collectieve Promotie	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
Bijdrage SMK aan beleid Museumvereniging	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000	350.000
Subsidies en fondsen	84.121	-	9.853	140.000	140.000	185.000
OCW: Museumeducatie prijs	84.121	-	9.853	-	-	-
Rijksmusea: visitaties	-	-	-	140.000	140.000	185.000
Bijdragen in de kosten door derden	-	10.792	-	-	-	-
Divers	-	10.792	-	-	-	-
Totale baten	1.623.647	1.214.534	1.250.951	1.375.000	1.350.385	1.701.667

Museumvereniging	2019	2020	2021	2022	2022	2023
EXPLOITATIE - LASTEN	DEF	Prognose	DEF	Begroting	Forecast	Begroting
Bureaunkosten	809.989	749.299	826.559	802.188	765.000	864.425
Ledenvergaderingen en bestuur	30.063	26.130	36.707	30.000	30.000	25.000
Nieuwjaarsreceptie	20.151	18.802	25.395	40.000	50.000	40.000
Personele en materiële bureaunkosten	1.949.956	2.011.777	2.019.237	1.943.583	1.985.000	2.110.494
Af: aandeel SMK kantoor - personeel	-1.190.181	-1.307.410	-1.254.780	-1.211.395	-1.300.000	-1.311.069
Werkgeverszaken	96.223	76.624	58.140	89.000	89.000	192.000
Platform (ledencommunicatie)	268.229	142.613	134.634	150.500	150.500	210.000
Kwaliteit	35.290	34.835	20.657	178.000	178.000	235.000
Public Affairs	93.707	15.157	19.011	60.000	60.000	60.000
Communicatie	54.344	62.695	40.094	73.500	73.500	61.500
Totale lasten	1.357.782	1.081.223	1.099.095	1.353.188	1.316.000	1.622.925
Exploitatieresultaat	265.865	133.311	151.856	21.812	34.385	78.741

Afschrijvingen	17.156	16.586	13.421	13.000	35.610	46.223
Financiële resultaten	-	-	3.478			
Resultaat voor bestemming	248.709	116.725	134.957	8.812	-1.225	32.518

Begroting 2023 Stichting Museumkaart

Door Bestuur vastgesteld op 16 maart 2023

Stichting Museumkaart	2019 realisatie *1.000 EUR	2020 realisatie *1.000 EUR	2021 realisatie *1.000 EUR	2022 begroting *1.000 EUR	2022 prognose *1.000 EUR	2023 begroting *1.000 EUR
EXPLOITATIE						
Netto-omzet Museumkaart	70.955	38.869	36.910	60.641	61.141	70.000
Opbrengst overige activiteiten	27	5	92	-	11	-
- Netto-omzet advertenties	27	5	4	-	11	-
- Verkopen publicaties	-	-	-	-	-	-
- overige opbrengsten	-	-	88	-	-	-
Bijdragen derden	371	310	261	70	196	75
- Vriendenloterij (jaarlijks)	-	-	-	-	-	-
- Vriendenloterij (13e trekking)	-	-	-	-	-	-
- Vriendenloterij(Geoormerkt Werven Acties en Musea)	371	310	261	70	132	75
- Overige bijdragen derden: Museumgym	-	-	-	-	64	-
Totale omzet	71.353	39.184	37.263	60.711	61.348	70.075
Directe kosten Museumkaart	4.220	3.435	3.094	4.530	4.504	4.672
- Ledenadministratie	618	627	642	630	477	519
- Materialen (productie, drukwerk, verzending)	1.830	1.354	1.111	1.450	1.400	2.013
- Bezoekregistratie en verwerking	192	163	144	200	164	200
- Klantenservice en webcare	441	468	441	450	781	560
- Compliance	54	21	24	100	31	30
- Licenties Salesforce	-	-	-	-	308	150
- Doorontwikkeling Museumkaart	1.085	802	732	1.700	1.343	1.200
Bureaukosten	1.695	2.773	1.427	1.961	2.061	1.717
Organisatiekosten Museumkaart	5.915	6.208	4.521	6.491	6.565	6.389
Saldo Museumkaart	65.438	32.976	32.742	54.220	54.783	63.686
Bezoekvergoedingen	63.921	34.611	26.974	51.133	50.187	61.686
Vergoeding Museumspel	50	39	32	10	10	-
Promotie activiteiten	1.129	880	471	1.200	1.200	600
- Evenementen	1.077	880	471	1.200	1.200	600
- Media	52	-	-	-	-	-
Marketing activiteiten	1.304	1.034	1.311	1.700	1.700	1.400
- (mijn)museumkaart.nl / museum.nl onderhoud website	219	153	128	200	200	150
- Onderzoeken	75	57	77	100	100	50
- Werving & behoud	998	824	1.106	1.400	1.400	1.200
- Overige kosten marketing	12	-	-	-	-	-
Totale activiteitenlasten / aangewend voor musea	66.404	36.564	28.788	54.043	53.097	63.686
Exploitatieresultaat	966-	3.588-	3.954	177	1.686	-
Resultaat voor bestemming	965-	3.588-	3.954	177	1.686	-